

عنوان مقاله:

جستاری چند در بازشناخت نام تور و توران از نگاه فردوسی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های زبانی و ادبیات کاربردی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

مجید کریمی - دانشجوی دکتری ایران شناسی، دانشگاه ایروان، ارمنستان

خلاصه مقاله:

شاهنامه فردوسی یکی از بزرگترین و ارزشمندترین مانداک های فرهنگ زرین ایران است. در این کتاب به داستان ها و سرگذشت های بسیاری از نیاکان خود برمی خوریم و از گذشته دور خود بسیار می آموزیم. در این میان، سروده های شاهنامه جدای از داستان سرایی های شیرین و روان و ساده، دارای داده های تاریخی از زندگانی مردمان، کشورداران و مرزهایی است که در برخی از رویدادهای گذشته پیشدادی و کیانی ایران، ارزشمند است. گفته های فردوسی در شاهنامه گاه از سرگذشت مردمان و شاهان و قلمروهایی است که هنوز درباره آن سخن گفته و صدها ارزیابی و برداشت های گوناگون از آن می شود. یکی از این نام ها، نام توران است. نامی که به سبب همانندی آوایی، از آن برداشتهای گوناگون شده است. دانای طوس، داستان توران را از زمان بخش کردن جهان ایرانی در دوران پیشدادی آغاز می کند. هنگامی که فریدون سرزمین های ایران را به سه فرزند خود و سه شاه ایرانی می دهد. ایرج فرزند بزرگ شاه سرزمین ایران می شود. فرزند دوم تور شاه سرزمین توران یا ترکان و چین می شود و سلم نیز شاه سرزمین های باختری یا روم و آنسوی روم می شود. این جستار بر آن است تا با بازنمایی آنچه در شاهنامه درباره نام توران آمده است به ریشه یابی تاریخی و جغرافیایی آن بپردازد. آنگاه چگونگی پیوند نام توران با ترکان برپایه سروده های دانای طوس و همچنین گفته ها و نگرش های دیگر شاهنامه شناسان واژه توران واکاوی شده است.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، تور، توران، ترک، فریدون، افراسیاب، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1663476>

